



BẢN TIN TÀI CHÍNH VI MÔ VIỆT NAM

Nhóm Công tác TCVM VN

Trung tâm dữ liệu các tổ chức PCP nước ngoài

Tháng 12/2007

SỐ 10

KHAI THÁC NGUỒN VỐN CHO HOẠT ĐỘNG

TRONG SỐ NÀY

Khai thác nguồn vốn cho hoạt động:

Dùng công nghệ chiến đấu với đói nghèo2

Tăng cơ hội hợp tác kinh doanh giữa các Quỹ đầu tư Châu Âu và các thể chế tài chính vi mô Châu Á.....5

Mang lợi ích xếp hạng tài chính vi mô đến Việt Nam6

Chuẩn tham chiếu cho TCVM

Việt Nam:

Số liệu thống kê tài chính vi mô Việt Nam theo phương pháp so sánh....7

So sánh các chương trình tài chính vi mô tại Việt Nam8

Thời sự TCVM:

Tin tức và sự kiện sắp tới10

Ban Biên tập:

Steven Pennings

Nguyễn Thị Bích Vân

Nguyễn Tuyết Mai

Trần Thanh Hà

Nguyễn Bích Vượng

Trần Ngọc Thịnh

Lời nói đầu

Bạn đọc thân mến,

Xin gửi tới toàn thể các bạn lời chào nồng nhiệt từ Nhóm công tác Tài chính vi mô Việt Nam.

Năm 2007 đã trôi qua với biết bao sự kiện quan trọng trong hoạt động của Nhóm công tác Tài chính vi mô Việt Nam. Với sự tham gia tích cực của toàn thể thành viên của Nhóm, đặc biệt là sự nỗ lực của các thành viên Nhóm chủ chốt, với sự hỗ trợ của Quỹ Ford, Mạng lưới SEEP, ILO, SC/US, hoạt động của Nhóm đã đạt được những kết quả đáng khích lệ.

Chủ đề " Khai thác nguồn vốn cho hoạt động" không chỉ là mối quan tâm của Nhóm công tác Tài chính vi mô mà là sự quan tâm của tất cả chúng ta - những tổ chức và cá nhân đã và đang hỗ trợ người nghèo trên khắp các vùng miền của Tổ quốc thông qua hoạt động tài chính vi mô và phát triển nhằm góp phần vào công cuộc xóa đói giảm nghèo, phát triển kinh tế của Việt Nam.

Chúng tôi tin rằng nội dung bản tin này sẽ giúp các bạn đọc gần xa có thêm thông tin về những nỗ lực của Nhóm trong quá trình khai thác nguồn vốn cũng như xây dựng quan hệ hợp tác nhằm nâng chất lượng hoạt động tài chính vi mô của Việt Nam trên đường Hội nhập và Phát triển.

Xin cảm ơn các tổ chức và cá nhân đã gửi thông tin, số liệu và bài viết cho Bản tin. Nhân dịp năm mới, chúng tôi xin chúc toàn thể các bạn dồi dào sức khỏe, hạnh phúc và thành đạt.

Ban Biên tập

Dùng công nghệ chiến đấu với đói nghèo

Kiva.org kết nối nhà tài trợ cá nhân và người vay trong các Chương trình Tài chính Vi mô (TCVM) như thế nào?



Tim Gorman, Tổ chức Cứu trợ Trẻ em/Mỹ - SCUS.

Tổ chức SCUS đang xúc tiến việc thiết lập quan hệ hợp tác giữa Chương trình TCVM Thanh Hóa và Kiva.org, một tổ chức hoạt động qua một website có trụ sở tại Hoa Kỳ với mục tiêu hỗ trợ các chương trình TCVM huy động nguồn vốn từ các nhà tài trợ cá nhân. Từ kinh nghiệm của tổ chức mình và các tổ chức khác đã hợp tác với Kiva tại Việt Nam (TYM, SEDA /Binhminh và Mekong Plus), chúng tôi đã tổng hợp và đúc kết một số thông tin thực tiễn như sau nhằm giúp các chương trình TCVM khác hiểu cách thức hoạt động của Kiva và đưa ra quyết định đúng đắn về việc hợp tác với Kiva.

Kiva là tổ chức như thế nào?

Kiva thực chất không phải là một tổ chức trực tiếp cung cấp dịch vụ TCVM hay cấp vốn cho các chương trình TCVM. Kiva là một tổ chức trung gian kết nối các nhà tài trợ cá nhân tại Mỹ và các nước khác trên toàn thế giới với các chương trình TCVM ở địa phương. Bằng cách kêu gọi tài trợ từ các cá nhân, các nhà đầu tư hoạt động vì mục đích xã hội, Kiva có thể cung cấp những khoản vốn cho các đối tác mà không tính lãi, để các tổ chức này cho vay lại tới khách hàng của họ.

Cách thức hợp tác hoạt động của Kiva như sau:

Khách Hàng Vay Vốn



1) Các tổ chức TCVM địa phương thu nhập hồ sơ thông tin khách hàng, mức vốn yêu cầu và ảnh của khách hàng

Chương Trình Tài Chính Vi Mô

2) Các tổ chức TCVM đưa thông tin và mức vốn cần vay lên trang web Kiva.org



3) Những người truy cập vào trang web Kiva sẽ xem hồ sơ khách hàng và cho vay với khoản tiền từ 25 đôla trở lên, bằng cách chuyển tiền cho Kiva.



5) Các tổ chức TCVM chịu trách nhiệm phát vốn và thu hồi nợ. Các tổ chức TCVM sẽ giữ lại số tiền lãi để duy trì hoạt động. Trong trường hợp khách hàng không trả nợ đúng hạn, tổ chức TCVM phải báo cáo ngay với Kiva.

4) Hàng tháng, Kiva sẽ tiếp nhận những khoản tiền tài trợ và chuyển đến các tổ chức TCVM

6) Kiva khấu trừ trực tiếp khoản hoàn trả vào khoản vay mới cấp hàng tháng cho tổ chức TCVM. Nếu khoản vay mới cao hơn khoản phải trả trong tháng thì tổ chức TCVM không phải chuyển tiền trả lại cho Kiva.

7) Khi các khoản vay được hoàn trả, người tài trợ sẽ nhận được số tiền trả vào tài khoản của họ, và thường họ lại dùng số tiền này để cho vay tiếp.



Nhà tài trợ cá nhân - Kiva

Khai thác nguồn vốn cho hoạt động

* SEDA (Small Enterprise Development Assistance): Trung tâm Hỗ trợ Doanh nghiệp nhỏ

Tại sao nên huy động vốn thông qua Kiva?

Một trong những lợi thế dễ nhận thấy nhất của việc huy động vốn thông qua Kiva là các chương trình TCVM **không phải trả lãi**. Tuy nhiên họ vẫn thu được lãi khi cho khách hàng vay từ nguồn vốn của Kiva, và dùng tiền lãi đó để trang trải cho các chi phí hoạt động của mình. Các khoản vay từ Kiva không những không tính lãi mà còn **nhANH GỌN**. Anh Nguyễn Long, cán bộ của Công ty Bình Minh, đã cho biết là các khoản vay được đưa lên mạng Kiva thường nhận được nguồn tiền để cho vay trong vòng không đến một ngày.

Một lợi thế khác cho các chương trình TCVM khi hợp tác với Kiva là có cơ hội phát triển năng lực cán bộ và nâng cao vị thế của chương trình TCVM. Theo Bernard Kervyn của tổ chức Mekong Plus, việc đưa hồ sơ khách hàng lên mạng trực tuyến là “công việc đào tạo hiệu quả cho nhóm cán bộ địa phương” và giúp họ học hỏi cách giới thiệu về công việc của mình ra thế giới, đồng thời **gây quỹ vốn từ các nhà tài trợ nước ngoài**.

Nói chung, tất cả những người được hỏi đều hoan nghênh Kiva vì những lợi ích và sự nỗ lực của Kiva tạo thuận lợi cho đối tác. Theo ông Kervyn, các nhân viên của Kiva đã chứng tỏ được “sự cảm thông và trách nhiệm” trong suốt 8 tháng Mekong Plus hợp tác với họ. Kiva cũng giành một ưu đãi đặc biệt cho Việt Nam bằng việc **chấp nhận hồ sơ khách hàng và đơn vay vốn bằng tiếng Việt**, sau đó các tình nguyện viên của Kiva sẽ dịch những hồ sơ này sang tiếng Anh và đưa lên trang web Kiva trong vòng từ 1 đến 2 ngày. Bà Dương Thị Ngọc Linh của Quỹ TYM đã nhận xét dịch vụ này “giúp Kiva trở nên thân thiện hơn các tổ chức tài chính nước ngoài khác”

Làm thế nào để các tổ chức TCVM thiết lập được quan hệ hợp tác với Kiva?

Sự xuất hiện của Kiva trên các phương tiện thông tin đại chúng tại nước Mỹ đã gây sự chú ý mạnh mẽ đối với trang web này, đồng thời thu hút được hàng nghìn nhà tài trợ mới. Để đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng, Kiva đã chủ động thiết lập những mối liên hệ mới. Để trở thành một đối tác của Kiva, các chương trình TCVM trước hết cần gửi thư tới địa chỉ partnerships@kiva.org và cung cấp một vài thông tin ngắn gọn về hoạt động (số lượng khách hàng, tổng dư nợ, v.v). Nếu chấp thuận, Kiva sẽ cung cấp một bộ hồ sơ đối tác cho chương trình TCVM đó. Để hoàn chỉnh hồ sơ này, các chương trình TCVM cần cung cấp đầy đủ thông tin về hoạt động cũng như về tình hình tài chính, nguồn tiền, cơ cấu quản lý và quản trị, hệ thống thông tin quản lý, và những người/tổ chức giới thiệu có chuyên môn và uy tín. Bên cạnh đó, Kiva cũng yêu cầu những tài liệu cần thiết như báo cáo tài chính được kiểm toán độc lập, lý lịch của các cán bộ quản lý và giám đốc, báo cáo tài chính và báo cáo dư nợ mới nhất, và kế hoạch chiến lược hoặc kế hoạch kinh doanh.

Dựa vào kinh nghiệm của Tổ chức SCUS, việc hoàn thành hồ sơ cũng như thu thập các thông tin cần thiết sẽ mất khoảng hai hoặc ba tuần. Đại diện của Kiva rất hỗ trợ các tổ chức trong quá trình hoàn thành hồ sơ ứng cử, họ luôn sẵn sàng trả lời thắc mắc ngay khi bạn có bất cứ câu hỏi nào. Sau khi hoàn chỉnh hồ sơ cần thiết, các chương trình TCVM sẽ phải đợi một vài tuần để Kiva xem xét và đưa ra quyết định.

Nếu Kiva quyết định chấp thuận quan hệ hợp tác này, hợp đồng sẽ được Kiva soạn thảo và được ký kết giữa hai bên. Theo Mekong Plus, Kiva rất linh hoạt và cởi mở trong việc thương lượng các điều khoản mà chương trình TCVM không chấp thuận. Ngay khi hợp đồng được ký kết, Kiva cùng chương trình TCVM sẽ làm việc cùng nhau nhằm xây dựng kế hoạch cho vay thử nghiệm với số

lượng nhỏ khách hàng và mức vay nhỏ hàng tháng. Ví dụ: SEDA/ Bình Minh đang tiến hành dự án cho vay vốn thử nghiệm tại tỉnh Bắc Ninh với tổng giá trị vốn vay từ Kiva không quá 5.000 Đô la/tháng. Sau khi hoàn thành giai đoạn thử nghiệm, tổ chức TCVM sẽ được phát vay với số lượng tăng dần. Quỹ TYM, một tổ chức đã hợp tác với Kiva 5 tháng, hiện tại đã được Kiva cho vay tới mức 70.000 Đô la một tháng.

Hợp tác với Kiva có phải là giải pháp đúng đắn cho chương trình TCVM của bạn?

Khi được yêu cầu bình luận, cả ba đối tác hiện nay của Kiva ở Việt Nam đều có những nhận xét tích cực về mối quan hệ hợp tác này. Tuy nhiên, trước khi thiết lập mối quan hệ đối tác với Kiva cũng cần chú ý đến những chi phí có thể phát sinh trong quá trình hợp tác. Một trong số đó là việc thu thập thông tin tốn khá nhiều thời gian của cán bộ và các nỗ lực hành chính. Theo ông Kervyn, việc đưa cán bộ xuống địa phương chụp ảnh, gặp khách hàng, viết hồ sơ khách hàng và đưa lên trang web khiến cho việc hợp tác với Kiva có nhiều “yêu cầu”. Theo bà Linh, cán bộ TYM, “việc thu thập và xử lý dữ liệu cho Kiva yêu

cầu thực hành quản lý thông tin một cách xuyên suốt”. Tuy nhiên, theo ông Nguyễn Long, “việc hợp tác với Kiva là cách chắc chắn và đơn giản để tiếp nhận được nguồn vốn vay”, và về mặt lâu dài còn tiết kiệm thời gian trong việc huy động vốn. Do cán bộ phải mất thời gian xử lý từng món vay theo yêu cầu của Kiva, các chương trình TCVM nên dùng vốn tài trợ của Kiva để cho vay các khách hàng cũ và muốn vay khoản vốn lớn. TYM dường như đang đi theo chiến lược này, với khoản cho vay trung bình từ nguồn Kiva là 569 Đô la.

Một vấn đề nữa có thể xảy ra là rủi ro về tỷ giá hối đoái vì Kiva cho vay bằng đồng Đô la. Tuy nhiên, việc mất giá của Đồng Việt Nam so với Đô la Mỹ là khó có thể xảy ra và, trong mọi trường hợp rủi ro chậm trả xảy ra thì các cá nhân cho vay thông qua Kiva phải chịu chứ không phải chương trình TCVM. Một mối lo khác là mức tăng trưởng rất nhanh hiện nay của Kiva trong tương lai có thể bị chậm lại, và như vậy sẽ khiến các chương trình TCVM khó vay được vốn để cho vay hơn. Tuy nhiên, cho đến nay thì Kiva đã gây được mối quan tâm rất lớn, và có vẻ là trong tương lai trang Web này vẫn tiếp tục tăng trưởng và thu hút được nhiều nhà tài trợ mới.

Các đối tác hiện tại của Kiva



SEDA/Binh minh

Thời gian tham gia Kiva: 1 tháng
Số tiền nhận được: \$4.800
Số lượng đầu vốn: 39
Mức vay trung bình: \$130



Mekong Plus:

Thời gian tham gia Kiva: 8 tháng
Số tiền nhận được: 26.400
Số lượng đầu vốn: 360
Mức vay trung bình: \$73



Quỹ TYM:

Thời gian tham gia Kiva: 5 tháng
Số tiền nhận được: \$105.800
Số lượng đầu vốn: 187
Mức vay trung bình: \$569

Xét một cách toàn diện, Kiva là một cơ hội hấp dẫn cho các chương trình TCVM trong việc huy động nguồn vốn mới với các điều khoản hấp dẫn, đồng thời giúp các chương trình này đưa hình ảnh của họ ra toàn thế giới. Cuối cùng, Kiva là một nguồn bổ sung rất đáng hoan nghênh cho các nguồn vốn hiện tại, và là một nguồn cấp vốn tuyệt vời cho các chương trình TCVM nhỏ đang cần mở rộng hoạt động và tăng qui mô khách hàng.

Xin chân thành cảm ơn bà Dương Thị Ngọc Linh, Quỹ TYM; ông Nguyễn Long, SEDA/Binh Minh; và ông Bernard Kervyn, Mekong Plus, đã cung cấp thông tin giúp tôi thực hiện bài viết này.



Research and Technological
Exchange Group

Tăng cơ hội hợp tác kinh doanh giữa các Quỹ đầu tư Châu Âu và các thể chế tài chính vi mô Châu Á

Từ vài năm trở lại đây, Quỹ “đầu tư xã hội” phục vụ chủ yếu cho những sáng kiến phát triển bền vững. Từ những năm 1990, các quỹ đầu tư xã hội này đặc biệt quan tâm tài trợ cho các tổ chức TCVM được thành lập tại Châu Âu. Tuy nhiên, khu vực TCVM tại Châu Á vẫn gần như chưa tiếp cận được nguồn vốn của các quỹ này.

Điều đó xuất phát từ nhiều nguyên nhân trong đó: (1) thiếu thông tin tin cậy về khu vực TCVM và môi trường đầu tư ở những quốc gia Châu Á (2) hệ thống báo cáo tài chính yếu kém, nghèo nàn về thông tin, ít nguồn thông tin tập chung giới thiệu về thành tích, khả năng của các thể chế TCVM (3) thiếu sự minh bạch và các hạn chế trong việc tiếp cận nguồn thông tin dẫn đến một tỉ lệ đầu tư thấp của Liên hiệp Châu Âu vào thị trường TCVM Châu Á.

Trong bối cảnh này, tổ chức PlanetFinance đã xây dựng dự án “Tăng cơ hội hợp tác kinh doanh giữa các Quỹ Đầu tư Châu Âu và các thể chế TCVM Châu Á”. Mục tiêu chính của dự án là “Khớp nối khả năng tài chính của các nhà đầu tư Châu Âu với nhu cầu của các thể chế tài chính Châu Á” được cụ thể như sau:

- Tăng cường sự hiện diện của Quỹ Đầu tư Liên hiệp Châu Âu (QĐTLHCA) đầu tư vào TCVM Châu Á.
- Thúc đẩy và chuyên nghiệp hóa khu vực tài chính ở Châu Á.
- Tạo mối quan hệ mới giữa các nước phía Nam và chuyển giao kiến thức
- Tạo ra những cơ hội kinh tế mới và phát triển khu vực kinh tế tư nhân ở Châu Á.

Dự án sẽ được triển khai tại 13 thị trường TCVM Châu Á gồm Campuchia, Afghanistan, Bangladesh, Trung Quốc, Ấn Độ, Indonesia, Lào, Mông cổ, Nepal, Pakistan, Philippines, Sri Lanka và Việt Nam. Tại Việt Nam, Tổ chức PlanetFinance sẽ kết hợp với tổ chức GRET để thực hiện dự án này trong giai đoạn từ tháng 11/2007 đến tháng 03/2008. Dự án sẽ đóng góp

vào sự phát triển của khu vực tài chính Việt Nam.

Trước hết, hoạt động của dự án sẽ giải quyết vấn đề cản trở đầu tư bằng cách lấp đầy khoảng trống thông tin cho các nhà đầu tư ở thị trường TCVM và đặc biệt là các tổ chức TCVM quy mô vừa. Nhờ đó, dòng tài chính đầu tư cho Châu Á và đặc biệt là Việt Nam sẽ tăng lên. Hiện tại, Quỹ Đầu tư Liên hiệp Châu Âu cho TCVM được phân làm ba loại chính (a) Quỹ đầu tư TCVM thương mại (b) Quỹ đầu tư TCVM có xu hướng thương mại và (c) Quỹ phát triển TCVM. Hai loại quỹ đầu tiên của QĐTLHCA thường thiết lập dưới hình thức là công ty đầu tư truyền thống, còn quỹ loại thứ ba thường dưới dạng Tổ chức phi chính phủ hoặc công ty phi lợi nhuận. Một cách gián tiếp, người nghèo (nhất) và doanh nghiệp nhỏ tại cả nông thôn và thành thị, những người thu nhập thấp và chủ doanh nghiệp nhỏ, có thể tạo thu nhập bằng cách vay tín dụng của Tổ chức TCVM.

Thứ hai, một khoá đào tạo chuyên biệt sẽ được tổ chức cho cán bộ dự án của các tổ chức TCVM Việt Nam để họ biết đến các QĐTLHCA và hiểu rõ các yêu cầu của các Quỹ này. Khóa đào tạo cũng sẽ trang bị cho các cán bộ TCVM những kiến thức cần thiết để cải thiện hệ thống báo cáo nhằm đáp ứng được yêu cầu của các nhà đầu tư. Cuối cùng, một hội thảo vùng sẽ được tổ chức để các nhà đầu tư Châu Âu gặp gỡ trực tiếp các tổ chức tài chính Việt Nam.

Để biết thêm các thông tin chi tiết và nhận được các thông tin, báo cáo của dự án này, xin mời liên hệ:

Nguyễn Hữu Ninh (Quản lý Dự án)

Lương Quốc Tuấn (Cán bộ Dự án)

GRET Việt nam

Phòng 307-308, A1 Vạn Phúc, Ba Đình - Hà Nội

Tel: (04-846 44 91), Fax: (04-846 45 14)

Mail: nguyen_huu_ninh@gret.org.vn



Mang lợi ích xếp hạng tài chính vi mô đến Việt Nam

Lại Minh Huy, Planet Rating

Lĩnh vực xếp hạng tài chính vi mô (TCVM) được hình thành từ những yêu cầu đánh giá độc lập của các tổ chức TCVM. Tháng 5 năm 2001, Ngân hàng phát triển Châu Mỹ (IDB) và Nhóm tư vấn hỗ trợ người nghèo (CGAP), sau đó là Liên minh Châu Âu, đưa ra chương trình có tên gọi là Quỹ đánh giá và xếp hạng TCVM. Quỹ xếp hạng này thúc đẩy lĩnh vực xếp hạng TCVM bằng cách tài trợ một phần chi phí đánh giá. Quỹ chấm dứt hoạt động vào tháng 12 năm 2007 sau khi đã đồng tài trợ được cho 429 cuộc xếp hạng.

Được thành lập năm 1999, Planet Rating trở thành tổ chức xếp hạng TCVM tư nhân và độc lập vào tháng 6 năm 2005. Planet Rating có một mạng lưới quốc tế với trụ sở đặt tại Pari và bốn văn phòng khu vực ở Lima, Dakar, Kampala và Beirut. Đội ngũ chuyên gia đa ngôn ngữ của Planet Rating (đến từ 10 quốc gia khác nhau, nói được hầu hết các ngôn ngữ chính trên thế giới, trong đó có cả tiếng Việt) gồm 16 chuyên gia phân tích được cấp chứng chỉ và làm việc thường xuyên. Đến nay, Planet Rating đã thực hiện hơn 300 cuộc xếp hạng tại hơn 58 quốc gia trên toàn thế giới và là tổ chức xếp hạng TCVM lớn nhất tính theo tổng thu nhập năm 2006. Các báo cáo của Planet Rating được phổ biến rộng rãi và được nhiều tổ chức TCVM, các nhà đầu tư và các bên liên quan nghiên cứu.

Planet Rating áp dụng phương pháp xếp hạng GIRAFE đã được công nhận rộng rãi để đánh giá các tổ chức TCVM; đây là phương pháp kết hợp cách tiếp cận định tính với phương pháp phân tích tài chính truyền thống.

Phương pháp này dựa trên sáu lĩnh vực đánh giá: quản trị, thông tin, quản lý rủi ro, các hoạt động, quản lý tài chính và thanh khoản, hiệu quả và khả năng sinh lời. Mỗi lĩnh vực được cho điểm riêng, và hợp lại thành một mức xếp hạng tổng thể dựa trên các thang bậc và trọng số đã được xác định trước. Mức xếp hạng tổng thể cung cấp một bức tranh toàn diện về những rủi ro liên quan, được đánh giá theo một thang xếp hạng từ A+ đến E. Quá trình đánh giá hoàn chỉnh bao gồm một phân tích sơ bộ và lập mô hình tài chính, một chuyên công tác thực địa, một buổi trình bày, một bản dự thảo báo cáo, một buổi làm việc của Ủy ban xếp hạng và một bản báo cáo xếp hạng cuối cùng.

Tất cả những sản phẩm của Planet Rating đều dựa trên phương pháp GIRAFE. Xếp hạng GIRAFE đầy đủ (Core GIRAFE Rating) dành cho các tổ chức TCVM đã trưởng thành muốn có một cuộc đánh giá toàn diện những nguy cơ rủi ro của tổ chức họ, với phần phân tích về tài chính và vận hành. Xếp hạng “mini” (Mini – Rating) tập trung vào những điểm mạnh và những điểm yếu của các tổ chức TCVM nhỏ và non trẻ hơn. Cuối cùng, xếp hạng xã hội khuyến khích các tổ chức đánh giá việc quản lý thành tích hoạt động về mặt xã hội của tổ chức mình. Planet Rating cũng cung cấp các khoá đào tạo về phương pháp GIRAFE trên toàn thế giới. Tại Việt Nam, Planet Rating đã tiến hành xếp hạng cho Quỹ CEP hai lần và tổ chức một khoá đào tạo về phương pháp GIRAFE cho tổ chức này.

(Xem tiếp trang 7)

* Ông Lại Minh Huy là Giám đốc điều hành của Planet Rating

Số liệu thống kê tài chính vi mô Việt Nam theo phương pháp so sánh

Steven Pennings, Save the Children/US

Bản tin số 10 sẽ giới thiệu các mức tham chiếu cho toàn ngành tài chính vi mô Việt Nam, cũng như cho các nhóm đồng đẳng – được phân loại dựa trên tiêu chí về số năm hoạt động, địa bàn và qui mô hoạt động của các tổ chức TCVM. Từ số này trở đi, Bản tin sẽ không còn cung cấp các thông tin của từng chương trình tài chính vi mô. Tuy nhiên, trong trường hợp người đọc muốn tìm hiểu thêm thông tin có thể liên hệ với Điều phối viên của Nhóm công tác tài chính vi mô theo địa chỉ: taichinhvimo@gmail.com. Cách trình bày mới này được thiết kế nhằm giúp các chương trình TCVM có thể so sánh với nhóm đồng đẳng của mình tại Việt Nam và quốc tế, đồng thời còn cho phép so sánh ngành tài chính vi mô Việt Nam với các nước khác. Hầu hết định nghĩa về các nhóm đồng đẳng được xây dựng theo chuẩn mực quốc tế đăng trên Bản tin Ngân hàng Vi mô (MicroBanking Bulletin, MIX, www.mixmbb.org). Khung báo cáo mới này giúp cho việc thu thập thông tin được thuận lợi hơn vì nó tôn trọng tính bảo mật thông tin được cung cấp từ các chương trình TCVM cho Bản tin.

Thay mặt Nhóm Công tác tài chính vi mô, ban biên tập xin trân trọng cảm ơn những cá nhân và tổ chức đã tham gia cung cấp số liệu cho Bản tin. Sự hỗ trợ của Quý vị đã giúp cung cấp những thông tin đáng tin cậy về ngành tài chính vi mô tại Việt Nam. Chúng tôi mong nhận được những ý kiến đóng góp và gợi ý của Quý vị để Bản tin ngày càng tốt hơn. Quý vị có thể gửi những thắc mắc, ý kiến đóng góp hay gợi ý trực tiếp cho điều phối viên của nhóm Công tác TCVM.

Các con số được trình bày trên bảng này đã được tính toán bằng trung vị của từng nhóm đồng đẳng (ví dụ như nhóm các chương trình tài chính vi mô mới). Phương pháp tính trung vị gần giống như phương pháp tính trung bình ở chỗ đều nhằm tìm ra chương trình tài chính vi mô “tiêu biểu”. Về mặt kỹ thuật, trung vị được tính bằng “điểm giữa” của các thành phần trong một tập hợp (một nhóm). Ví dụ: để tính trung vị “tổng tài sản” của 29 tổ chức TCVM, ta sắp xếp các tổ chức TCVM theo thứ tự về tổng tài sản từ nhỏ nhất đến lớn nhất, và báo cáo số liệu của tổ chức TCVM thứ 15. Ưu điểm của phương pháp trung vị so với phương pháp trung bình là trung vị không bị ảnh hưởng bởi việc trong một tập hợp có những chương trình TCVM rất lớn (hoặc rất nhỏ), không đại diện cho toàn ngành. Vì vậy, trung vị cũng được Bản tin Ngân hàng Vi mô sử dụng để báo cáo số liệu.

(Tiếp theo trang 6)

Xếp hạng là một công cụ quan trọng giúp cho các tổ chức TCVM tăng trưởng và được nhận biết trên thị trường. Thực tế đã chứng minh rằng xếp hạng giúp các tổ chức tiếp cận tốt hơn với những nguồn tài trợ trong nước và quốc tế. Việc tổ chức được nhận biết rõ ràng hơn sẽ giúp thu hút nhiều nguồn tài trợ hơn, do đó nâng cao được khả năng đàm phán giá cả và đa dạng hóa cơ cấu vốn. Những tổ chức TCVM nhỏ và non trẻ hơn có thể sử dụng việc xếp hạng để thu hút hỗ trợ kỹ thuật từ bên ngoài. Đó chính là công cụ giúp nâng cao

năng lực, tăng trưởng và tạo nên lợi nhuận nhằm phục vụ và giúp đỡ nhiều người nghèo hơn. Cuối cùng, xếp hạng còn có vai trò trong việc giành được sự công nhận trong ngành TCVM. Trên thực tế, chỉ những tổ chức TCVM đã được xếp hạng mới có thể giành được 5 viên kim cương trong Thị trường MIX (MIX Market). Planet Rating là tổ chức xếp hạng TCVM duy nhất có kinh nghiệm làm việc tại Việt Nam. Để biết thêm thông tin, xin vui lòng liên hệ với ông Lại Minh Huy* tại địa chỉ

Email: rating@planetrating.com

So sánh các chương trình tài chính vi mô tại Việt Nam

6 tháng đầu năm 2007	Đặc trưng tổ chức				Chỉ số về khả năng tiếp cận				Năng suất					
	Tiêu chí	Số tổ chức	Tổng tài sản (VND)	Chi nhánh	Nhân viên	CBTD	Tổng dư nợ (VND)	Tiết kiệm (VND)	Khách hàng đang vay	Trung bình khoản vay/ người vay (VND)	Trung bình khoản vay/ Thu nhập quốc dân trên đầu người (%) **	Số người vay/ Nhân viên	Số người vay/ CBTD	Dư nợ/ CBTD (VND)
Trung vị của Nhóm đồng đẳng		28	6.833.558.597	4	24	17	5.704.166.489	1.652.584.000	4.005	1.485.611	13%	167	236	335.539.205
Tất cả (trừ VBSP)														
Tuổi (trừ VBSP)														
Mới (0-4 năm)		7	5.251.809.000	2	14	11	2.792.613.000	771.237.960	2.851	1.714.101	15%	204	259	253.873.909
Trẻ (5-8 năm)		9	4.181.000.000	2	17	16	3.639.468.000	1.095.000.000	2.458	1.300.486	12%	145	154	227.466.750
Trưởng thành (>8 năm)		12	9.491.000.000	11	34	26	12.171.657.125	4.307.977.500	7.234	1.408.377	13%	216	278	468.140.659
Quy mô về địa lý (trừ VBSP)														
Huyện		11	4.184.000.000	7	18	12	4.084.000.000	1.169.526.700	3.851	1.326.195	12%	214	321	340.333.333
Tỉnh		13	13.518.000.000	2	23	17	9.358.000.000	1.652.584.000	5.207	1.504.462	14%	226	306	550.470.588
Quốc gia		4	7.772.861.985	11	60	18	21.598.375.150	10.688.430.935	12.981	1.235.221	11%	216	742	1.234.192.866
Quy mô theo tổng dư nợ (bao gồm cả VBSP)*														
Rất nhỏ (<400.000 USD)		15	2.767.833.400	2	14	11	2.342.592.540	510.475.920	1.898	1.151.349	10%	141	173	212.962.958
Nhỏ (400.000-1tr USD)		6	8.102.678.931	6	23	17	7.146.483.450	2.533.000.000	4.278	1.497.511	14%	186	259	433.120.209
Trung bình (1tr-8tr USD)		6	42.396.445.531	14	98	55	36.726.068.650	5.835.096.500	20.167	1.961.724	18%	206	370	673.872.819
Lớn (> 8tr USD)		2	15.887.754.668.904	41	3.393	945	14.251.387.803.681	439.992.161.604	2.542.649	4.106.662	37%	749	2.692	15.088.817.156

USD 1 = VND 16.046 (Tỷ giá hối đoái ngày 29/11/2007)

Ghi chú: Các số liệu là số “trung vị” được tính bằng đồng Việt Nam (VND). Xem giải thích bên dưới.

*Các chương trình tài chính vi mô (TCVM) Nhỏ, Trung bình, và Lớn được xác định dựa trên tiêu chí phân loại của The Microfinance Information Exchange (The MIX) đối với khu vực Châu Á (Thái Bình Dương). Chương trình TCVM “Rất nhỏ” dựa theo khả năng đáp ứng yêu cầu của Nghị định 28. Những chương trình TCVM với số vốn tự có dưới 5 tỷ sẽ không đủ điều kiện đăng ký theo Nghị định 28 và các chương trình thuộc nhóm này thường có tổng dư nợ dưới 400.000 USD. Tuy nhiên, tỷ số được lựa chọn giữa vốn tự có và tổng dư nợ giữa các chương trình TCVM có khác nhau, do vậy cách tốt nhất là lấy xấp xỉ. Tỷ số nằm trong khoảng 1,0 đến 1,6 giữa các nhóm khác nhau, tỷ số 1,28 được lựa chọn (Theo tỷ giá hối đoái 16.046 VND = 1USD), vì vậy phương pháp tính “trung vị” này chỉ mang tính chính xác tương đối. Vốn tự có của một chương trình TCVM xấp xỉ bằng tài sản trừ đi tiết kiệm (đây cũng chính là khoản công nợ chính của nhiều chương trình TCVM).

** Thu nhập quốc dân trên đầu người là 690 USD (Theo nguồn của Nhân hàng thế giới, 2006)

Tuổi (Ngoại trừ VBSP)			Quy mô về địa lý (Ngoại trừ VBSP)			Quy mô theo tổng dư nợ (bao gồm cả VBSP), USD			
Mới 0-4 năm	Trẻ (5-8 năm)	Trưởng thành (>8 năm)	Huyện	Tỉnh	Quốc gia	Rất nhỏ (<400,000)	Nhỏ (400,000-1tr)	Trung bình (1tr-8tr)	Lớn (> 8tr)
Bình Minh CDC, CEP Long An, CPI, CSOD, PLAN Vietnam, RUDEP, World Vision Vietnam	CARSWI, CCF - Bắc Kạn, CCF Úc - Hòa Bình, CIDSE- Phó Yên, Thái Nguyên, M7 Can Loc, M7 Ninh Phuoc, NMA, RIDP Tuyên Quang, WU Hà Tĩnh	CEP-BRVT, CEP- HCM, M7 Đông Triều, Quảng Ninh, M7 Huyện Điện Biên, M7 Mai Sơn, Sơn La, M7 TP Điện Biên, M7 Uông Bí, Quảng Ninh, SNV, TCVM Thanh Hoá, TYM, VBSP -Dự án Việt Bi, WU HCM	CPI, Bình Minh CDC, CARSWI, CIDSE- Phó Yên, Thái Nguyên, M7 Can Loc, M7 Đông Triều, Quảng Ninh, M7 Huyện Điện Biên, M7 Mai Sơn, Sơn La, M7 Ninh Phuoc, M7 TP Điện Biên, M7 Uông Bí, Quảng Ninh	CSOD, CCF - Bắc Kạn, CCF Úc - Hòa Bình, CEP Long An, CEP-BRVT, CEP-HCM, NMA, RIDP Tuyên Quang, RUDEP, SNV, TCVM Thanh Hoá, WU Hà Tĩnh, WU HCM	PLAN Vietnam, TYM, VBSP - Dự án Việt Bi, World Vision Vietnam	CARSWI, CCF - Bắc Kạn, CCF Úc - Hòa Bình, CEP Long An, CIDSE- Phó Yên, Thái Nguyên, CPI, CSOD, M7 Huyện Điện Biên, M7 Mai Sơn, Sơn La, M7 Ninh Phuoc, M7 TP Điện Biên, NMA, PLAN Vietnam, TCVM Thanh Hoá, World Vision Vietnam	Bình Minh CDC, CEP- BRVT, M7 Can Loc, M7 Đông Triều, Quảng Ninh, M7 Uông Bí, Quảng Ninh, RUDEP	SNV, RIDP Tuyên Quang, TYM, VBSP -Dự án Việt Bi, WU Hà Tĩnh, WU HCM	VBSP, CEP- HCM

Tin tức và sự kiện sắp tới

Pháp luật:

Nghị định 165/2007/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung Nghị định 28/2005/NĐ-CP về tổ chức và hoạt động của các tổ chức tài chính quy mô nhỏ của Việt Nam đã được Thủ tướng ký ban hành vào tháng 11 năm 2007. Ngân hàng Nhà nước sẽ sớm ban hành các thông tư hướng dẫn kèm theo.

Toàn văn Nghị định 165/2007/NĐ-CP (bản tiếng Việt) có thể tìm thấy tại địa chỉ website dưới đây:

<http://www.nhandan.com.vn/tinbai/?top=40&sub=68&article=109919>

Tin đào tạo:

Khóa tập huấn Thực hiện Tài chính vi mô thành công: Quản lý để nâng cao thành tích hoạt động. Tiếp theo thành công của 4 khóa học trước, khóa học lần thứ 5 do Tổ chức Lao động Quốc tế tài trợ dự kiến sẽ được tổ chức vào tháng 3 và tháng 4, 2008. Khác với các khóa trước, khóa học 10 ngày lần này sẽ được chia làm hai đợt, mỗi đợt 1 tuần và cách nhau khoảng 4-5 tuần. Học viên sẽ có cơ hội ứng dụng ngay lập tức những bài học của tuần đầu trong khoảng thời gian giữa hai tuần học, và chia sẻ những kinh nghiệm thực tiễn mới mẻ của mình vào đầu tuần học thứ hai. Các tổ chức TCVM có nhu cầu cử cán bộ quản lý trung và cao cấp tham gia khóa đào tạo đề nghị thông báo cho Trung tâm TCVM và Phát triển (M & D) trước ngày 20/1/2008. Để biết thêm thông tin xin liên hệ

Anh Vương Đình Hùng và Chị Trần Hồng Vân
Trung tâm TCVM và Phát triển

Địa chỉ: 88/64 Nguyễn Lương Bằng,

Điện thoại: 04.5115469,

Email: mdcenter@vnn.vn

Hội nghị, Hội thảo:

Hà Nội, Việt Nam. Chiến lược đào tạo trong ngành Tài chính vi mô. Ngày 26/10, Dự án Tài chính vi mô thuộc Tổ chức Lao động Quốc tế đã tổ chức một cuộc thảo luận với các nhà thực hành TCVM, một số đơn vị cung cấp dịch vụ đào tạo cho ngành, và các tổ chức tài trợ. Mục đích cuộc thảo luận nhằm chia sẻ kết quả một nghiên cứu do ILO thực hiện trong tháng 5-6/2007 về nhu cầu đào tạo trong ngành TCVM, và bàn về một

chiến lược lâu dài để phát triển thị trường đào tạo TCVM trong nước. Bà Lillian Diaz, chuyên gia tư vấn được ILO mời thực hiện nghiên cứu này, đã chia sẻ kinh nghiệm và mô hình đào tạo TCVM của một số nước trên thế giới. Những người tham gia sau đó đã thảo luận sôi nổi về mô hình nào là khả thi nhất trong bối cảnh của TCVM Việt Nam.

Để biết thêm thông tin và xem báo cáo nghiên cứu về Nhu cầu đào tạo TCVM ở Việt Nam, xin liên hệ với văn phòng Dự án TCVM:

Nguyễn Ngọc Duyên, Thư ký dự án

ĐT: (04) 734 0902, máy lẻ 227

Email: duyen@ilohn.org.vn

Mumbai, Ấn Độ. Hội nghị Quốc tế về Bảo hiểm vi mô lần thứ ba đã diễn ra tại Mumbai, Ấn Độ vào trung tuần tháng 11 vừa qua. Hội nghị do Quỹ Munich Re phối hợp với Nhóm làm việc về Bảo hiểm vi mô thuộc CGAP (Nhóm tư vấn hỗ trợ người nghèo thuộc Ngân hàng Thế giới) tổ chức hàng năm kể từ năm 2005. Hội nghị lần này có hơn 300 người tham dự đến từ hơn 50 quốc gia khác nhau trên thế giới, gồm các nhà thực hành bảo hiểm vi mô và TCVM, các nhà nghiên cứu, các nhà quản lý và đại diện các cơ quan lập pháp, đặc biệt có tới 1/3 số đại biểu đến từ các công ty bảo hiểm thương mại. Điều này cho thấy các nhà bảo hiểm đã bắt đầu quan tâm đến thị trường thu nhập thấp như một thị trường có tiềm năng phát triển và đem lại lợi nhuận. Đây có thể coi là dấu hiệu khả quan cho việc cung cấp lâu dài các loại hình bảo hiểm cho người nghèo.

Đoàn đại biểu Việt Nam tham dự hội nghị gồm 10 thành viên từ các tổ chức TCVM, công ty bảo hiểm, Bộ Tài chính, Bộ LĐ TB & XH và Ngân hàng Nhà nước, và Tổ chức Lao động Quốc tế. Hội nghị là cơ hội quý báu để các đại biểu Việt Nam tham khảo kinh nghiệm của các nước trong lĩnh vực phát triển sản phẩm, xây dựng khuôn khổ pháp lý mang tính hỗ trợ, và nâng cao hiệu quả trong cung cấp sản phẩm bảo hiểm cho người nghèo. Hội nghị cũng mở ra các cơ hội hợp tác cho các tổ chức Việt Nam trong việc tăng cường năng lực và cung cấp sản phẩm.

Tin hoạt động Nhóm Công tác TCVM

Họp toàn thể Nhóm Công tác TCVM, tháng 8/2007. Ngày 24/8/2007, 59 đại biểu đại diện cho 32 tổ chức hoạt động trong lĩnh vực TCVM và các tổ chức hỗ trợ trên toàn quốc đã về tham dự cuộc họp bán thường niên của Nhóm Công tác TCVM Việt Nam, được tổ chức tại Trung tâm Phụ nữ và Phát triển, Thụy Khuê, Hà Nội. Cuộc họp cũng vinh dự được đón các đại diện của Nhóm TCVM Lào tham dự.



Bên cạnh việc sơ kết hoạt động 6 tháng đầu năm và xây dựng kế hoạch hoạt động 6 tháng cuối năm, các tổ chức tham gia đã chia sẻ kinh nghiệm về huy động nguồn vốn cho hoạt động từ các nguồn trong và ngoài nước. Đặc biệt, các đại biểu đã bàn về việc củng cố mạng lưới TCVM trong nước để trở thành một tổ chức chính thức, và chia sẻ các ý kiến đóng góp về tổ chức, hoạt động của mạng lưới chính thức đó trong tương lai. Đây chính là bước đầu tiên tới việc xây dựng một kế hoạch chiến lược dài hạn cho mạng lưới TCVM quốc gia.

Giải thưởng Doanh nhân Vì mô Citi 2007 tổ chức tại Việt Nam. Lễ trao giải Giải thưởng doanh nhân vì mô Citi Việt Nam 2007 đã được long trọng tổ chức vào ngày 14 tháng 12 năm 2007 tại Hà Nội. Tại lễ trao giải, 60 doanh nhân vì mô đã được trao các giải thưởng trị giá 350 đô la Mỹ mỗi giải, và 30

cán bộ tín dụng xuất sắc đã được trao giải thưởng trị giá 300 đô la Mỹ mỗi giải. Buổi lễ trao giải đã diễn ra thành công tốt đẹp với sự hiện diện của các cơ quan ban ngành, đoàn thể, chính quyền và các phương tiện truyền thông. Đặc biệt, buổi lễ trao giải còn có sự hiện diện của Bà Trương Mỹ Hoa, nguyên Phó Chủ tịch nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam, ông Charly Madan, Tổng giám đốc Citibank Việt Nam và các quan chức cao cấp của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam.

Giải thưởng được Quỹ Citi tài trợ và lần đầu tiên được tổ chức bởi Nhóm Công tác Tài chính vi mô Việt Nam nhằm ghi nhận thành công của các doanh nhân vi mô sáng tạo nhất trong vượt khó thoát nghèo trên toàn quốc. Bên cạnh việc tôn vinh các doanh nhân vi mô, giải thưởng đồng thời tôn vinh các tổ chức tài chính vi mô và cán bộ tín dụng xuất sắc.

Mục tiêu của chương trình là:

- (i) hỗ trợ các doanh nhân vi mô thông qua việc nâng cao nhận thức về những lợi ích mà các dịch vụ tài chính vi mô có thể đem lại cho họ;
- (ii) tôn vinh những doanh nhân vi mô tại cơ sở, những người đang góp phần nâng cao đời sống kinh tế của gia đình và cộng đồng của họ;
- (iii) tạo ra các mạng lưới tài chính vi mô mới, kết nối các nhà lãnh đạo chính trị, tài chính, các nhà tư tưởng, sinh viên, nhà thực hành và cộng đồng.

Tại Việt Nam, những doanh nhân vi mô tham gia chương trình đã giới thiệu công việc kinh doanh của họ tới các nhà lãnh đạo và chuyên gia tài chính vi mô ở khu vực Nhà nước, tư nhân và các trường đại học. Năm nay, Ban điều phối quốc gia đã nhận được 234 bộ hồ sơ tham gia dự thi của cả các doanh nhân vi mô và các cán bộ tín dụng.



Trong tháng 10 và tháng 11, Ban giám khảo đã chọn lọc các hồ sơ xuất sắc nhất để trao giải. Ban giám khảo và đại diện các cơ quan truyền thông cũng đã đi thăm thực địa tại một vài tỉnh phía Bắc và phía Nam để tìm hiểu thêm về hoàn cảnh thực tế của một số doanh nhân cũng như cán bộ tín dụng.

Để biết thêm thông tin về Giải thưởng Doanh nhân Vi mô Citi – Việt Nam 2007, xin liên hệ với Ban điều phối quốc gia theo số điện thoại (84-4) 513 1853, hoặc Email: cmavietnam@gmail.com.

Nhóm Công tác tài chính vi mô Lào thăm Việt Nam. Từ 21/08 đến 25/08, một phái đoàn bao gồm 6 thành viên chủ chốt của Nhóm Công tác tài chính vi mô Lào, trong đó

có Vụ trưởng Vụ Tài chính vi mô thuộc Ngân hàng Quốc gia Lào, bà Keasorn Manivong, đã đến thăm Hà Nội. Mục tiêu chính của chuyến thăm là nhằm học hỏi những kinh nghiệm, thành công cũng như thất bại của Nhóm Công tác Tài chính vi mô (TCVM) Việt Nam.

Trong thời gian ở Hà Nội, đoàn đã dự buổi họp sơ kết 6 tháng đầu năm của Nhóm Công tác TCVM Việt Nam, thăm công ty Bình Minh CDC, một thành viên của Nhóm, và gặp gỡ khách hàng và nhân viên của công ty. Đoàn cũng có cuộc gặp với ông Trương Ngọc Anh, Phó Vụ trưởng Vụ Các Ngân hàng và Tổ chức tín dụng phi ngân hàng, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) Việt Nam. Ông Trương Ngọc Anh cho biết ông ủng hộ Nhóm Công tác TCVM Việt Nam trở thành một hiệp hội tài chính vi mô chính thức trong tương lai, và bày tỏ rằng việc duy trì đối thoại giữa Nhóm Công tác TCVM Việt Nam và NHNN Việt Nam sẽ có lợi cho cả hai bên.

Kết thúc chuyến thăm, phái đoàn Lào đã cảm ơn phía Việt Nam và bày tỏ mong muốn tiếp tục đẩy mạnh quan hệ hợp tác trong tương lai.

THÔNG BÁO

Hội nghị tổng kết của Nhóm Công tác TCVM Việt Nam, 2007. Năm 2007 đã trôi qua với rất nhiều sự kiện quan trọng, đánh dấu những thay đổi lớn trong hoạt động của Nhóm Công tác TCVM Việt Nam. Để tổng kết lại một năm hoạt động và bàn kế hoạch cho năm tới, Nhóm sẽ tổ chức Hội nghị tổng kết vào ngày 25/1/2008. Thời gian và địa điểm cụ thể sẽ được thông báo cho các thành viên trong thời gian sớm nhất. Xin liên hệ anh Trần Ngọc Thịnh, điều phối viên của Nhóm, Email: taichinhvimo@gmail.com, điện thoại (04) 513 1853 kể từ ngày 4/1/2008 để biết thêm thông tin và đăng ký tham dự.

Nhóm Công tác Tài chính vi mô Việt Nam (MFWG)

Địa chỉ: Tầng 3, 88/64 Nguyễn Lương Bằng, Hà Nội, Việt Nam

Điện thoại/ Fax: (84-4). 5131853

Điều phối viên: Trần Ngọc Thịnh

Email: taichinhvimo@gmail.com

Website: <http://www.ngocentre.org.vn/Default.asp?page=microfinance>